

§ 11 Miljøgodkendelse

Lovbek. nr. 442 af 13/5 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Mink- og kvægbruget Stagstedvej 36, 9460 Brovst

Godkendelsesdato / offentliggørelse: 5. januar 2017

JAMMERBUGT
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Ejer og driftsforhold	4
Miljøgodkendelsen omfatter (kort beskrivelse)	4
Miljøgodkendelse efter Husdyrloven	4
Andre tilladelser.....	4
Retsbeskyttelse	5
Revurdering.....	5
Generelle forhold	5
Godkendelsens omfang	5
Projektets omfang.....	5
Tidligere godkendelser	6
Biaktiviteter	6
Husdyrbrugets ophør	6
Offentlighed og høring.....	6
Ikke teknisk resume.....	8
Klage og søgsmål vejledning	8
VILKÅR	10
Anlægget	15
Dyrehold og management	15
Dyrehold	15
Stalde	15
Staldindretning.....	15
Husdyrgødning	17
Management.....	18
Lokalisering	19
Faste afstandskrav	19
Landskab og planforhold	19
Energi- og vandforbrug.....	19
Energiforbrug.....	19
Energibesparende foranstaltninger.....	20
Vandforbrug	20
Gener	20
Lugt.....	20
Støj	22
Lys	22
Fluer og skadedyr	23
Støv	23
Transport	23
Forurening.....	24
Spildevand.....	24
Husdyrgødning og foder	24
Affald og miljøfarlige stoffer	26
Ammoniak tab – generelt.....	26
Ammoniakpåvirkning af natur	27
Arealerne	29
Markoplysninger	30

Gødningsregnskab	31
Nitrat (overfladevand).....	31
Nitrat (grundvand)	31
Fosfor	31
Ammoniak fra udbringning	32
Gener fra udbringning	33
Egenkontrol	33
Alternativer og 0-alternativet	33
Bilag 1: Lokalisering	34
Bilag 2: Situationsplan/Anlægstegning	35
Bilag 3: Ammoniak fra anlæg og natur	36
Bilag 4a: Nitratklasser og udbringningsarealer	37
Bilag 4b: Nitratklasser og udbringningsarealer	38
Bilag 5a: Natur og udbringningsarealer	39
Bilag 5b: Natur og udbringningsarealer	40
Bilag 6: Nitratfølsomt indvindingsområde og udbringningsarealer	41
Bilag 7: Habitatvurdering nitrat- og fosforudvaskning til overfladevand	42
Bilag 8: Arealvurdering nitratudvaskning til grundvand.....	50

Ejer og driftsforhold

Dato:	5. januar 2017
Virksomhedens navn:	Stagstedgård
CVR nr.:	13841373
Matr. nr. og Ejerlav:	1a Stagstedgård, Lerup
Adresse:	Stagstedvej 36, 9460 Brovst
Virksomheds ejer:	Niels Ove Stagsted
Ansøger:	Niels Ove Stagsted
Ansøgningsskema nr.:	86922 Version nr.: 5
Tilsynsmyndighed:	Jammerbugt Kommune
Udarbejdet af:	Ellen Marie Larsen

Miljøgodkendelsen omfatter (kort beskrivelse)

Ansøger Niels Ove Stagsted, der ejer Stagstedgård beliggende Stagstedvej 36, 9460 Brovst har i samarbejde med sin bror Leif Stagsted, der bor på Stagstedvej 38, 9460 Brovst drevet virksomheden Brdr. Stagsted Mink I/S. Nu ønskes selskabet imidlertid nedlagt, og der søges derfor om at halvdelen af minkene svarende til 1.500 årstæver overføres til Stagstedgård. Samtidigt ønskes ejendommens ammekvæghold udvidet fra 50 moderdyr til 70 moderdyr. Udvidelsen af ammekvægholdet sker i de eksisterende bygninger og "udvidelsen" ved minkene sker ved, at den nye lukkede hal på farmen fremadrettet tilhører Stagstedvej 36.

Miljøgodkendelse efter Husdyrloven

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Jammerbugt Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse/ændring og drift af ovennævnte landbrugsejendom med mere end 75 DE på følgende vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af lov om Miljøgodkendelser m.v. af husdyrbrug § 11 (lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016).

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en sådan måde, at det indebærer forøget forurening, før udvidelse eller ændringen er godkendt af Jammerbugt Kommune.

Det skal endvidere bemærkes, at virksomheden er omfattet af Miljøbeskyttelseslovens §§ 41 og 42. Her kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører væsentlig mere forurening, herunder affaldsfrembringelse, end nødvendigt ved anvendelse af den til enhver tid værende mindst forurenende teknologi eller bedst mulige rensning. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.

Andre tilladelser

Eventuelle andre nødvendige tilladelser, herunder byggetilladelse, er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse. Nybyggeri og ændring af eksisterende stalde kræver en særskilt byggetilladelse.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsens udløber i 2024. Vilkaerne kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40 stk. 2.

Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10 år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2024.

Generelle forhold

LandboNord har på vegne af Niels Ove Stagsted søgt om miljøgodkendelse til at udvide eksisterende produktion fra 122,58 DE til 151,59 DE. Udvidelsen sker på adressen Stagstedvej 36, 9460 Brovst. Der opføres ikke nye bygninger.

Nærmeste naboejendom er Stagstedvej 38, som ligger ca. 84 m sydøst for den eksisterende minkhal og ca. 96 m sydvest for den eksisterende kvægstald på Stagstedvej 36. Ejendommens lokalisering ses af bilag 1.

Bygninger ligger ikke på lavbundsarealer.

Ejendommen er ikke beliggende i et område med, værdifulde kulturmiljøer, men i et område med særligt værdifuldt landskab.

Anlægget er beliggende udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt kirke- og skovbyggelinjer.

Godkendelsens omfang

Projektets omfang

Niels Ove Stagsted har den 12. maj 2016 ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse/ændring på bedriften beliggende på adressen Stagstedvej 36, 9460 Brovst.

Der ansøges om tilladelse til at udvide dyreholdet fra 122,58 DE i kvæg og mink til 151,59 DE i kvæg og mink.

Da det ansøgte husdyrhold overstiger 75 dyreenheder, er udvidelsen omfattet af reglerne for miljøgodkendelse.

Det ansøgte dyrehold består af 70 ammekøer (over 600 kg), 15 småkalve (0-6 mdr.), 55 kvier (6 mdr. – kælving), 35 tyrekalve (40 – 220 kg), 35 ungtyre (220 – 600 kg) og 1500 årstæver mink.

Der opføres ikke nye bygninger i forbindelse med udvidelsen, men den eksisterende 12 rækkede minkhal beliggende ved Stagstedvej 38 kommer til at høre sammen med Stagstedvej 36.

Tidligere godkendelser

Ejendommen har en § 10 tilladelse fra d. 24. juni 2008.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Husdyrbrugets ophør

Ved virksomhedens eventuelle ophør, vil stalde blive rengjort og gyllekummerne tømte. Hvis bygningerne skal anvendes til andet formål vil inventar og tekniske anlæg blive fjernet, og bygningerne tilpasset det nye formål.

Det er fastsat i vilkår, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger ved ophør af driften for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en tilfredsstillende stand.

Desuden er det fastsat i vilkår, at ophører driften af erhvervsmæssigt dyrehold (dvs. < 3 DE) skal dette meddeles til Jammerbugt Kommune.

Offentlighed og høring

Udkast til miljøgodkendelse blev den 8. december 2016 udsendt til høring hos ansøger selv, ansøgers konsulent, naboer og skønnede parter. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger frem til og med den 2. januar 2017.

Vejledende konsekvenszone er ifølge husdyrgodkendelse.dk beregnet til 396 m.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Kopi af udkast til denne afgørelse er sendt til:

- Niels Ove Stagsted, Stagstedvej 36, 9460 Brovst
- Konsulent Allan Olesen, Landbonord via e-mail: ako@landbonord.dk

Bortforpagtere af arealer

- Stagstedvej 38, 9460 Brovst
- Stagstedvej 33, 9460 Brovst
- Hjortdalvej 74, 9690 Fjerritslev
- Skunshavevej 10, 9460 Brovst

Naboer

- Stagstedvej 31, 9460 Brovst
- Stagstedvej 33, 9460 Brovst
- Stagstedvej 38, 9460 Brovst
- Stagstedvej 45, 9460 Brovst

Parter

- Stagstedvej 38, 9460 Brovst

Kopi af denne afgørelse er sendt til:

- Niels Ove Stagsted, Stagstedvej 36, 9460 Brovst
- Konsulent Allan Olesen, Landbonord via e-mail: ako@landbonord.dk
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord – e-mail: senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V – e-mail: mail@dkfisk.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V e-mail: ae@ae.dk.

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dnjammerbugtsager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V – e-mail: natur@dof.dk

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering på Digital Miljø Administration (<https://dma.mst.dk/>) og til orientering i ugeavisen.

Ikke teknisk resume

Det generelle krav om 30 % reduktion af NH₃-fordampningen gælder for udvidelser samt for stalde, der renoveres. For minkene sker der ingen ændring i antal eller hallerne. For ammekvæget er der ikke tilsvarende krav, da de går på dybstrøelse og er udegående en del af året.

De beregnede lugtgeneafstande for den samlede produktion er på 122 m til nabobolig uden landbrugspligt; 232 m til samlet bebyggelse og 295 m til byzone eller sommerhusområde. De faktiske afstande er på 840 m til Stagstedvej 27, nærmeste samlede bebyggelse ligger mere end 500 m fra ejendommen og nærmeste byzone er Tranum 4800 m mod øst. 4300 m vest for ejendommen ligger et sommerhusområde. Samtidigt gælder lugtgengrænser bestemt i Pelsdyrbekendtgørelsen med 100 m til nabo og 200 m byzone og sommerhusområder, som gælder derfra, hvor der laves udvidelser og ændringer. Der er fra den lukkede hal 85 m til Stagstedvej 38. Da der imidlertid ikke sker ændringer eller udvidelser af minkholdet, er alle lugtgenegrænser overholdt for den ansøgte produktion.

Langt størstedelen af arealerne ligger i nitratklasse 3 og afvander samtidigt til Limfjorden, hvor udviklingen i dyreenheder er steget fra 2007 til 2015. Derfor må der fra arealerne ikke udvaskes mere end det, der havde været tilfældet, hvis de havde været drevet med 100% handelsgødning (planteavlssædskifte). Dette krav overholdes ved at etablere 27% ekstra efterafgrøder og nedsætte gødningsnormen med 7%. Ved at foretage denne disponering overholder produktionen samtidigt kravene i forhold til indvindingsområder, hvor ca. 40 ha er berørt.

Hovedparten af arealerne ligger i opland til Natura 2000 vandområde, der er overbelastet med fosfor. Idet der er tale om højtliggende sandjorde (altså ikke lavbund), og der ikke er fosforregulering på disse arealer, er det ikke undersøgt hvorvidt arealerne er dræned. Alle arealer indgår med JB 2, der er den generelle jordtype i området.

Der er ingen påvirkning af Natura 2000 områderne "Lien med underlien" 2,7 km mod nord eller "Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal 7,5 km mod syd. Nærmeste vejledende udpegede naturområde efter § 7 er et overdrev 360 m syd-øst for Stagstedgård. Nærmeste område udpeget efter naturbeskyttelsesloven er en eng umiddelbart øst for kvægstalden.

Klage og søgsmål vejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af:

- Ansøger
- Enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø samt rekreative interesser som hovedformål, og som har meddelt kommunalbestyrelsen, at de ønsker underretning om afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer i det omfang, de har klageret over den konkrete afgørelse, jævnfør Miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klager skal være modtaget senest 4 uger efter afgørelsen er meddelt og offentliggjort på Digital Miljø Administration (<https://dma.mst.dk/>), hvilket vil sige den 2. februar 2017. Virksomheden informeres om eventuelle klager, når klagefristen er udløbet.

Eventuelle klager har ikke opsættende virkning for så vidt angår retten til at udnytte godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 96.

Denne afgørelse kan i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 101 indbringes for domstolene indtil 6 måneder fra den dato, hvor afgørelsen er meddelt, eller hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter, at den endelige administrative afgørelse foreligger.

VILKÅR

Generelle forhold

Ejer og driftsforhold

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøteknisk beskrivelse og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
2. Ejendommen drives i CVR-nr.: 13841373. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
3. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændring / udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.
4. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Godkendelsens gyldighed

5. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet senest 2 år efter godkendelsen er givet (d. 5. januar 2019). Med "udnyttet" menes, at udvidelsen af dyreholdet skal være påbegyndt. Efter 3 år fra godkendelsesdatoen skal det godkendte dyrehold være etableret. Dvs. at miljøgodkendelsen reduceres til det opnåede niveau.

Godkendelsens omfang

Projektets omfang

6. Husdyrbruget godkendes med et maksimalt dyrehold som det fremgår af skemaet:

Stald afsnit	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/ alder	antal individer antal årstyr	DE
309.404	Mink årstæver	Gødningsrender 35 cm		1.500	51,72
311.254	Ammekøer o. 600 kg årstyr	Dybstrøelse		70	50,0
	Kvier st.r. årstyr	Dybstrøelse	6– 27 mdr.	55	26,19
	Småkalve st.r. årsopdræt	Dybstrøelse	0-6 mdr.	15	4,05
	Tyrekalve st.r.	Dybstrøelse	40-220 kg	35	4,12
	Ungtyre st.r.	Dybstrøelse	220-600 kg	35	15,5
DE i alt					151,59

Oversigt over staldafsnit:

7. Godkendelsen gives på vilkår af, at projektet gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Husdyrbrugets ophør

8. Ophører driften af det erhvervsmæssige dyrehold skal dette meddeles til Jammerbugt Kommune.
9. Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
10. Ejendommens bygninger skal rengøres.

Anlægget

Dyreholdet og management

Udegående dyr

11. Køer og kvier skal være udegående en del af året. Således, at der ved afgræsning udenfor udbringningsarealet afsættes husdyrgødning svarende til 21,09 DE.
12. Dette skal kunne dokumenteres ved logbog over, hvornår dyrene flyttes ud og ind. Logbogen skal gemmes i 5 år.

Håndtering af uheld

13. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Energi- og vandforbrug

14. Drikkevands installationer skal kontrolleres for at undgå unødigt spild.

Gener

Lugt

15. Driften af husdyrbruget må ikke give anledning til unødige lugtgener for naboer

Støj

16. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt - målt på nærmeste nabo- ejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korregerede lydniveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

17. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støj- målinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovenstående vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

Lys

18. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.

Fluer og skadedyr

19. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

20. Der skal føres driftsjournal, for hvornår der er foretaget fluebekæmpelse og hvilke midler der er anvendt.

21. Forekomst af rotter skal forebygges ved at ejendommen holdes ryddelig. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning

Støv

22. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås.

Forurening

Spildevand

23. Spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden separat beholder.

Husdyrgødning og foder

24. Proteinindholdet i fodret til minkene må gennemsnitligt højst være 31 % af OE i uge 30-47.
25. Minkene skal have halm ad libitum.
26. I tilfælde af etablering af ensilagestak eller oplag af kompost i markstak skal tidspunkt og placeringen noteres. Kort med placering af markstak skal opbevares sammen med gødningsplan/-regnskab for den pågældende planperiode.
27. Kompoststakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på samme sted.
28. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted.
29. Kasseret ensilage fra ensilagepladsen eller – siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

Affald og miljøfarlige stoffer

30. Anlægget skal være tilmeldt den kommunale miljøbil ordning for afhentning af affald og farligt affald
31. Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at al farligt affald skal sorteres i separate beholdere og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.

Ammoniaktab – Generelt

32. Gyllerenderne skal være mindst 35 cm brede i den 12 rækkede minkhal.
33. Der skal foretages udmugning minimum hver 3. eller 4. dag og 2 gange om ugen i minkhallen. Ved længerevarende hård frost, kan udmugning undlades, og genoptages så snart det igen er muligt.

Arealerne

Markoplysninger

34. Bilag 4 viser hvilke arealer husdyrgødningen udsprede på og som er omfattet af godkendelsen i alt 132,15 ha.
35. Sker der ændringer af udbringningsarealerne eller får de tilført yderligere husdyrgødning, skal dette vurderes / godkendes af Jammerbugt Kommune.

Gødningsregnskab

36. Ejendommen kan modtage minkgødning fra 1.500 årstæver svarende til 51,72 DE.

37. I tilfælde af ophør, delvis udnyttelse af godkendelsen eller ændringer i overførselsaftale kan husdyrgødningen helt eller delvis erstattes af andre typer husdyrgødning, organisk gødning eller slam, hvis mængden af kvælstof, som ikke indgår i gødningsregnskabet (uudnyttet N) ikke overstige 9.236 kg N og fosformængden ikke overstige 4.335 kg P pr. år.

Nitrat (overfladevand)

38. På bedriften skal der hvert år være 27 % efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til Plantedirektoratets regler eller overføres til andre år. De samme, generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

39. Mængden af husdyrgødning på bedriften må ikke overstige 1,38 DE/ha på ejede og forpagtede udbringningsarealer.

40. Ved beregning af bedriftens kvælstofkvote, skal alle afgrøders kvælstofnorm ned-sattes til 93 % af Plantedirektoratets til enhver tid gældende normer.

Nitrat (Grundvand)

41. På marker som ligger i de nitratfølsomme indvindingsområder (37,99 ha) skal der hvert år være 27 % efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til Plantedirektoratets regler eller overføres til andre år. De samme, generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

Fosfor

42. Fosforoverskuddet må ikke overstige 17,4 kg P/ha/år. Det forudsættes, at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

43. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til åer, bække, grøfter eller søer som er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven eller § 69 i Vandløbsloven.

Egenkontrol og dokumentation

44. Til dokumentation for, at vilkår vedrørende besætningen skal opbevares: slagteriafregninger / andre kvitteringer for afsatte dyr og kvitteringer for afsatte skind.

45. Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Anlægget

Dyrehold og management

Dyrehold

Dyretype	Nudrift Stk./årsdyr	Nudrift DE	Ansøgt stk./årsdyr	Ansøgt DE
Ammekøer (over 600 kg)	50	35,71	70	50,0
Småkalve (0-6 mdr.) tung race	13	3,51	15	4,05
Tyrekalve (40-220 kg) tung race	25	2,94	35	4,12
Kvier (6-27 mdr.) tung race	37	17,62	55	26,19
Ungtyre (220-600 kg) tung race	25	11,07	35	15,5
Mink	1.500	51,72	1.500	51,72
I alt		122,58		151,59

De angivne DE er beregnet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen¹, som var gældende på godkendelsestidspunktet.

Stalde

Der bygges ikke nyt i forbindelse med projektet, og der vil således ikke være nogen visuelle ændringer for omboende. Minkfarmen på Stagstedvej 38 deles således, at den 12-rækkede hal, der huser 1.500 årstæver overføres til Stagstedvej 36

Staldenes indretning ses i nedenstående skema, og deres placering ses af bilag 2.

Staldtype	Dyretype og antal
Dybstrøelse (hele arealet)	70 ammekøer
Dybstrøelse (hele arealet)	15 småkalve
Dybstrøelse (hele arealet)	55 kvier
Dybstrøelse (hele arealet)	35 tyrekalve
Dybstrøelse (hele arealet)	35 ungtyre
Gødningsrender	1.500 årstæver mink

Staldindretning

BAT for staldtype og staldteknologi tager udgangspunkt i EU-kommissionens referencdokument om BAT for intensiv svine- og fjerkræhold fra 2003 (benævnt "BREF") samt de BAT-blade og teknologibeskrivelser der er offentliggjort på henholdsvis Dansk Landbrugsrådgivnings hjemmeside (www.landbrugsinfo.dk) og Miljøstyrelsens hjemmeside (www.mst.dk). Kommunen har desuden i vurderingen taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens

¹ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - Nr. 1318 af 26. november 2015

arbejde med standardemissioner. Der er pt. ikke udarbejdet standardemissioner for kvæg- og minkproduktion. Reduktion af ammoniakemission fra kvægbrug og minkfarme er ikke beskrevet i BREF-dokumentet (2003) og det vurderes at de teknologier i BREF-dokumentet der vedrører reduktion af N fra fjerkræ- og svinestalde ikke umiddelbart kan overføres til disse.

Ammekvæg

Ammekvæget går i dybstrøelse, hvilket anses som BAT, samtidigt sikrer det en meget høj dyrevelfærd.

Mink

På minkfarme har følgende faktorer betydning for ammoniakemissionen fra minkhallerne:

- Rendebredde; desto bredere render desto mere gødning kan opsamles
- Proteinindhold i foderet; desto lavere proteinprocent desto lavere emission
- Halm under burene; opsamler urin der falder ved siden af renderne
- Udmugningshyppighed; hyppig udmugning giver lavere fordampning.

Den aktuelle ansøgning hører under § 11 i miljøgodkendelsesordningen, hvor Skov- og Naturstyrelsen i Notat fra 27. august 2007 henviser til, at der "kan centreres om de staldsystemer og miljøteknologier, hvor der er udarbejdet BAT-blade". Der findes ingen BAT-blade for staldsystemer til mink, hvorfor udgangspunktet for beskrivelse af BAT i den aktuelle ansøgning tager udgangspunkt i NMK-131-00140.

Der anvendes følgende staldsystem på farmen:

- Bure med gødningsopsamling i gyllerender
- Rendebredde på 35 + 6 cm (som beskrevet i wiki-vejledningen)
- Halm ad libitum
- 31% OE i uge 30-47
- Tømning af gødningsrender 2 gange om ugen (dette er beregningsteknisk indtastet i IT-systemet som daglig udmugning som beskrevet i wiki-vejledningen)

Den hyppige udmugning sikrer at der sker en minimal fordampning af ammoniak fra farmen. Der strøs med rigelige mængder halm under burene, således at den urin der ikke ender i gødningsrenden opsamles i halmen.

Halm

Halm ad libitum er et krav i henhold til § 20 i bekendtgørelse om beskyttelse af pelsdyr og må derfor betragtes som værende bedst anvendelig teknik.

Rendebredde

Rendebredde på 35 cm vurderes som værende BAT, iht. afgørelsen fra Miljøklagenævnet.

Proteinindhold i foder

Et proteinindhold på max. 31% af omsættelig energi i uge 30-47 (i henhold til produktionsplanen).

Tømning af render

Tømning af render kan foretages dels manuelt og dels automatisk. Manuel tømning er relativt arbejdskrævende og kan vanskeligt praktiseres hyppigere end 2 gange ugentligt (Oversigt over og vurdering af miljøteknologier i det primære jordbrug - driftsøkonomi og miljøeffektivitet. Aarhus Universitet, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, 25. marts 2010). Udmugning to gange om ugen er i overensstemmelse med afgørelsen fra Miljøklagenævnet.

Herved er belastningen væsentligt lavere pr. årstæve i forhold til de lovlige 1,65 kg ammoniak-N pr. tæve, som er normen jf. fleksmodellen.

Vurdering

Sammenholdes ansøgers valg og fravalg af staldteknik, med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Jammerbugt Kommune finder derfor at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet. Og at ejendommens staldinventar og drift med de stillede vilkår ikke giver anledning til væsentlig påvirkning.

Husdyrgødning

Udvidelse af dyreholdet medfører en forøget produktion af husdyrgødning. Der produceres således årligt 630 tons gylle inkl. drikkevandsspild og 1273 tons dybstrøelse.

Ammekvæg

Dybstrøelsen fra ammekvæget udbringes enten direkte fra stalden eller alternativt lægges den i overdækket markstak inden udbringning.

Mink

Gyllen fra minkene opbevares på Stagstedvej 38, i en gyllebeholder på 1.430 m³. Der er indsendt kapacitetserklæring til kommunen. Gylletanken overholder Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Der udføres lovpligtig beholderkontrol af godkendt firma.

	Opført-årstal	Sidst kontrolleret - dato (10 års beholderkontrol)	Volumen- tons
Gyllebeholder Stagstedvej 38	2005	16. september 2015	1.430

Gyllebeholderen har dykket indløb, og der føres logbog over flydelaget.

Den producerede husdyrgødning vil blive opbevaret i gyllebeholder på Stagstedvej 38. Der er indgået en 5 årig aftale om opbevaring af gylle på Stagstedvej 38.

Ammoniakfordampningen reduceres væsentlig ved overdækning af kompost- og ensilagestakke. Såfremt det er muligt bør udspreddingen af kompost ske direkte fra stald. Herved reduceres ammoniakfordampningen yderligere.

Ansøger har redegjort for anvendelse af BAT:

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Management

Ansøger har redegjort for:

Dyrlægen besøger kvæget efter behov mens minkene besøges min. 4 gange om året. Besøgene er fordelt hensigtsmæssigt hen over året så alle forhold og problemer i minkens produktionsperiode bliver berørt. Første besøg skal ligge i perioden 1. december til 24. februar. Anden og tredje besøg skal ligge i perioden 1. april til 1. august med et besøg på hver side af fravæning. Fjerde besøg skal ligge i perioden 1. september til 31. oktober. Alle fire besøg indeholder en klinisk gennemgang af den aktuelle sundhedstilstand i alle afsnit af farmen. En gennemgang af førte optegnelser siden sidste besøg, det vil sige dødsfalds-, medicin- og sygdomsregistrering. På besøgene skal mulige fejl i fodring, smittebeskyttelse, husning, klima og produktion vurderes.

- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer efter behov.
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge mindst 4 gange om året og ellers efter behov.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der føres medicinjournal.
- Gyllebeholderen bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Lokalisering

Faste afstandskrav

Afstandskrav i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og § 3 i pelsdyrbekendtgørelsen er overholdt. Der hvor afstandskravene ikke er overholdt er der tale om eksisterende forhold.

Afstandsforhold fra staldbygning / minkhal og gyllebeholder	Afstand	Afstandskrav husdyrloven
Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 m	50m
Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25 m	25 m
Sø/vandløb	65 m	15 m
Offentlig vej, privat fællesvej	35 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	25 m
Naboskel	10 / 60 m	5 / 30 m
Beboelse på samme ejendom	5 m	15 m
Nabobeboelse	85 m	100 m
Byzone/sommerhusområde	4800 / 4300 m	200 m

Landskab og planforhold

Ændringen/udvidelsen vil ikke forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige, geologiske-, eller rekreative værdier i området, da der ikke opføres nye bygninger.

Vurdering

Jammerbugt Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderes endvidere, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Energi- og vandforbrug

Energiforbrug

FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons,m ³ ,kg,l)			
Resurse	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)
Diesellole til traktorer m.v.	20.000 l	20.000 l	Tank i maskinhus
Kunstgødning	Forbrug iht. normer		Leveres i marken
Minkfoder	367,5 t	367,5 t	I silo
Kvægfoder	292.000 FE	408.800 FE	I markstak
Kemikalier	120 l	120 l	I lade
Elforbrug til lys opvarmning m.m.	35.000 kWh	35.000 kWh	
Drikkevand og vaskevand (drift)	3.361 m ³	4.123 m ³	
Gas til aflivning, CO ₂	30 kg	30 kg	30 kg's trykflaske

Der er naturlig ventilation i alle produktionsbygninger. Energiforbruget er efter udvidelse anslået til 35.000 kWh.

Energibesparende foranstaltninger

Der er alene naturlig ventilation på Stagstedgård.

Belysningen begrænser sig til et par lamper ved maskinhuset som tændes manuelt. Der anvendes energi spare pærer.

BAT vedr. energiforbrug

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Vandforbrug

Forbruget af drikkevand og vaskevand til drift stiger til 4.123 m³ efter udvidelse af dyreholdet.

Vandet bruges primært til drikkevand til dyreholdet. Ved ammekvæget anvendes mulekopper og i minkhallen anvendes Forelco drikkeventiler, der begge reducerer vandspildet. Der foretages jævnligt kalibrering af drikkevandsinstallationerne med henblik på at undgå unødigt spild. Der anvendes kun i begrænset omfang vand til rengøring ved kvæget. Ved minkene anvendes ligeledes et minimum af vand til eksempelvis vask af bure etc. Årsagen til dette er at vand efter ansøgers opfattelse optimerer levebetingelserne for bakterier og dermed øger risikoen for at højt smittetryk hos minkene. Vask af diverse minkartikler foregår på vaskepladsen på Stagstedvej 38, som også opbevarer vaskevandet.

BAT vedr. vandforbrug

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vand- og energiforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår. Baggrunden for dette er ifølge Miljøstyrelsen, at disse elementer vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom. Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT, at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager. Vedrørende anvendelse af drikkevandssystemer vandnipler (i trug eller kop), vandtrug og bidenipler noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelig data til at nå en BAT-konklusion.

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Gener

Lugt

Minkproduktionen foregår i naturligt ventilerede haller, luftskiftet sker ved passiv transport af hallens luft via åbninger i hallens sider og kip, samt evt. åbninger i gavle og porte. Venti-

lationen via disse åbninger er styret af vindforhold, staldens design, samt termisk opdrift i staldrummet. Disse forhold betyder, at ventilationen af åbne haller varierer markant i forhold til ændringer i vindforhold samt forskelle mellem temperatur i stald og udeluft.

AgroTech har i perioden august 2014 til juli 2015 gennemført undersøgelse til bestemmelse af lugtemissioner fra minkhaller. Resultaterne fra denne undersøgelse bliver brugt til at beregne lugt geneafstand til naboer i forbindelse med godkendelse af minkfarme. Århus universitet DCE – Nationalt center for miljø og energi har d. 7. juni 2016 udgivet et teknisk notat "Geneafstande for lugt fra naturligt ventilerede kvægstalde og minkhaller". Miljøstyrelsen har 1. juli 2016 implementeret de nye data vedrørende lugtemissionen og standardspredningskurven i it-ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk.

Der er således nu fagligt grundlag for at beregne, om minkfarme overholder beskyttelsesniveauerne for lugt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Miljøstyrelsen vurderer, at de nye lugtdata skal anvendes på den måde, at geneafstande for lugt fra mink beregnes ud fra værdien 6,5 OU/E/S/årstæve.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 skal lugtpåvirkning vurderes i forhold til tre kategorier af naboer: naboer i enkeltbeboelse, naboer i samlet bebyggelse og områder i byzone. Der skal beregnes såkaldt "geneafstande" i forhold til hver af disse nabokategorier. Ud fra ansøgers oplysninger om dyreart, staldsystem og maksimale staldbelægning beregnes den nødvendige geneafstand. Geneafstandene er et udtryk for, hvor langt der skal være fra anlægget til naboerne, for at lugtgenerne ikke er urimeligt store.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Den beregnede geneafstand forøges i sådanne situationer hvis der indenfor 300 meter fra byzone o.lign. samt samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse findes andre staldanlæg på andre ejendomme, hvor der produceres mere end 75 DE.

Der er her ingen andre ejendomme med over 75 DE indenfor 300/100 meter.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimums afstand (m) – Geneafstanden	Aktuelle afstande (m) – vægtet gennemsnits afstand
Byzone/sommerhusområde	295	4800 / 4300
Samlet bebyggelse	232	3000
Enkelt bolig	122	830

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Uanset hvilken beregningsmetode der vælges, skal anlæg, som er placeret længere væk end 120 % af geneafstanden, ikke indgå i lugtberegningen. Det elektroniske ansøgnings-system bortscreeener automatisk sådanne anlæg ved lugtberegning.

Nærmeste byzone er Tranum. Nærmeste sommerhusområde er ved Kollerup.

Nærmeste samlet bebyggelse er omkring beboelsen på Møllevejen 1, 9690 Fjerritslev.

Stagstedvej 27 er nærmeste enkeltbolig i landzone. Enkeltbolig er defineret som følgende: En ejendom uden landbrugspligt i landzone, som ikke ejes af driftherren.

Nærmeste nabo-beboelse er Stagstedvej 38 som ligger ca. 85 m sydøst for den eksisterende minkhal. Stagstedvej 38 er en landbrugsejendom.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletank, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletank ved omrøring og udkørsel.

Vurdering

Jammerbugt kommune forventer ikke væsentlige lugtgener hos naboerne fra produktions. Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedrørende rengøring og staldhygiejne.

Støj

- Støjkluder på ejendommen er højtryksrensere, foderhåndtering, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen.
- Levering af foder kan ligeledes give anledning til støj.
- Brugen af traktorer/fodervogn i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette.
- Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken.
- Gyllepumper på minkfarmen kører ca. 2 gange om ugen

Vurdering

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er derfor ikke foretaget eller krævet støjberegninger eller målinger i forbindelse med meddelelse af denne godkendelse.

Lys

Belysningen begrænser sig til et par lamper ved maskinhuset, som tændes manuelt. Der anvendes energi spare pærer, og lamperne er på ingen måde generende for omboende eller forbipasserende.

Vurdering

Det vurderes, at driften sammenholdt med de vilkår, der er stillet for belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende.

Fluer og skadedyr

Det er i ansøgningen oplyst, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse generelt sker i henhold til de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom, samt efter kommunens anvisninger.

Lopper ved mink bekæmpes med dimilin, bio, pulvex og lign. midler.

Der spredes kalk under burene. Desuden anvendes smøremiddel (pt. Alficron) på stolper til bekæmpelse af voksne fluer. Af hensyn til resistens skiftes der mellem de forskellige midler.

Vurdering

I forbindelse med dyrehold kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes. Gener fra fluer skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

Støv

Der er ikke særlig støvende adfærd i forbindelse med driften af ejendommen. Håndteringen af halm foregår internt på bedriften.

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til begrebet "godt landmandskab", for at begrænse støvgener skal al transport til og fra bedriften foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Transport

Ejendommens beliggenhed bevirker, at hovedparten af ejendommens transporter sker ad offentlig vej. Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Den interne transport på ejendommen er indrettet så den giver minimum gene for naboer.

Nedenstående ses en opgørelse over transporter i forbindelse med driften af Stagstedgård:

TRANSPORT TIL OG FRA EJENDOMMEN						
	Antal/mængde pr år		Kapacitet pr transport		Antal transporter pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Kvæg til slagtning	82 stk.	115 stk.	20 stk.	20 stk.	4	6
Mink til pelsning	9.000 stk.	9.000 stk.	2.000 stk.	2.000 stk.	5	5
Indkøbt foder	878 t	1.082 t	30 t	30 t	270	270
Eget korn	600 t	600 t	20 t	20 t	30	30
Gylle	630 t	630 t	25 t	25 t	25	25
Dybstrøelse	910 t	1.273 t	15 t	15 t	60	85
Dieselolie	20.000 l	20.000 l	2.000 l	2.000 l	10	10
Halm fra mark	300 baller	350 baller	20	20	15	18
Træ til brændsel	60 m ³	60 m ³	3	3	20	20

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Mink:

Der er stort set ikke transport af levende dyr. Produktionen køres med eget tillæg af avlsdyr samt indkøb af avlsdyr i begrænset omfang. Såfremt der skal saneres for plasmacytose, bliver der dog behov for indkøb af levende dyr.

Døde dyr/kroppe afhentes ifm. pelsning i november/december samt april. I april hentes én minicontainer. I perioden fra 15. november til ca. 10. december hentes 1 minicontainer hver 2. eller hver 3. dag.

Foder leveres i vækstsæsonen fra sidst i april til midt i november dagligt. I den resterende del af året leveres foderet 3 gange om ugen. Mængden pr. gang afhænger af behov/sæson.

Vurdering

Bedriften ligger hensigtsmæssigt i forhold til til- og frakørselsforhold.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af antallet af transportere til og fra ejendommen. Forøgelsen af antallet af transportere er efter kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener om omkringboende.

Forurening

Spildevand

Spildevand fra stalde og vaskeplads ledes til gyllebeholder.

SPILDEVAND				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Vaskeplads	50 m ³	50 m ³	Gylle	Gylle
Tagvand fra stalde	2.800 m ³	2.800 m ³	Dræn	Dræn

Det er kommunens vurdering, at der er en miljørisiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder, hvorved det udspreddes sammen med gyllen, hvilket vil være den miljømæssigt bedste løsning.

Husdyrgødning og foder

Ammekvæg

Ammekvæget henter selv en væsentlig del af fodret på ejendommens afgræsningsarealer. I vinterhalvåret suppleres med wrap og ensilage. Samtidigt fodres med korn ifbm. færdigfodning af tyrekalvene.

Mink

Der anvendes fuldfoder fra fodercentral. Foderplanen varierer hen over året som følge af minkens produktionscyklus. Det fremgår af foderleverandørens produktionsplan, at der planlægges et proteinindhold på max. 31% af omsættelig energi i uge 30-47. Det er den periode, der er fokus på i Pelsdyrbekendtgørelsens vejledning. Der tages løbende analyser af foderets næringsstofindhold og fodercentralen er tilknyttet den frivillige foderkontrol gennem Dansk Pelsdyrfoder. Fodercentralen udarbejder sine foderplaner på basis af forskning indenfor området og med konsulentbistand fra pelsdyrrådgivningen ved Videnscenter For Landbrug.

Der anvendes fasefodring på farmen, hvor foderets indhold af næringsstoffer tilpasses dyrenes produktionscyklus hen over året.

Der anvendes individuel fodring på farmen, der tager hensyn til dyrenes individuelle behov og sikrer, at der ikke sker overforbrug af foder. Endvidere muliggør det udvælgelse af fodereffektive dyr til fortsat avl.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Ifølge BREFdokumentet (2003) er det - med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse - BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/ disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase. BREF-dokumentet forholder sig imidlertid ikke til kvæg- og minkproduktion og de specielle forudsætninger, der gælder for disse produktionstyper, men til svine- og fjerkræproduktion. anbefalingerne i BREF-dokumentet kan derfor ikke overføres direkte til kvæg- og minkproduktion.

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Affald og miljøfarlige stoffer

Affaldstyperne og håndteringen heraf er oplistet i nedenstående skema:

AFFALD		
Affaldstype	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	Ved stuehus	Kommunal ordning
Døde dyr	Kadaver-cap (kvæg) / fryser (mink)	DAKA
Landbrugsplast	Container	Lokal vognmand
Papir/nylonsække	Container	Lokal vognmand
Klinisk risikoaffald	Aflåst skab	Genbrugsplads
Emballage fra sprøjtemidler	Maskinhus	Kommunal ordning
Sprøjtemidler	De indkøbte sprøjtemidler bruges op	
Spildolie	Maskinhus	Leverandør/Olifirma
Oliefiltre	Maskinhus	Aut. forhandler
Akkumulatorer	Maskinhus	Aut. forhandler
Dæk	Skiftes på værksted	
Jern/metal	Maskinhus	Produkthandler
Elektronisk affald	Maskinhus	Kommunal ordning

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA.

Risici, uheld og Beredskabsplan

Mulige risici er utilsigtet udslip af kemikalier og udslip af gylle. Ved pumpning af gylle er der altid overvågning.

Minimering af gene og forurening ved uheld beskrives i ejendommens beredskabsplan.

Vurdering

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Det er BAT, at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor affaldsproduktionen kan minimeres.

Ammoniak tab – generelt

En ansøgning om godkendelse skal overholde både det generelle ammoniakreduktionskrav og kravet om at overholde BAT.

I ansøgningen er der under de enkelte områder (staldindretning, management, fodring etc.) redegjort for ansøgers valg af teknik. Der tages i redegørelsen udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine- og fjerkræhold fra 2013 (herefter nævnt "BREF"), samt de BAT-blade og teknologibeskrivelser der er offentliggjort på henholdsvis Dansk Landbrugsrådgivnings hjemmeside (www.lr.dk) og Miljøstyrelsens hjemmeside (www.mst.dk). I forhold til de økonomiske betragtninger vedr. BAT, er der desuden taget udgangspunkt i de BAT økonomiske beregninger udarbejdet af NIRAS, sammenholdt med Miljøstyrelsens arbejde og udmeldinger omkring vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT.

Kommunens samlet vurdering af BAT

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet BAT for den samlede produktion, hvor der også tages højde for om det er eksisterende bygninger, og om der er afvigende vægtintervaller. Systemet beregner et vejledende BAT krav på 2.086 kg N/år.

Systemet har også beregnet, at der er en emission fra produktionen på 2.104 kg N/år. De tiltag, der er fastlagt i vilkår i godkendelsen har en reducerende effekt på fordampning af kvælstof fra anlægget.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt overskrider dermed som udgangspunkt den vejledende emissionsgrænseværdi med 18 kg N/år. Kommunen vurderer dog, at overskridelsen må betragtes som ubetydelig, og der er derfor ikke grundlag for at fastslå, at husdyrbruget skal begrænse ammoniakemissionen yderligere ved anvendelse af BAT (jf. Natur og Miljøklage-nævnsafgørelse NMK-132-00117).

Jammerbugt Kommune finder hermed, at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Udover ovennævnte anbefaler Jammerbugt Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på bedriften. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Ammoniakpåvirkning af natur

Ammoniakpåvirkning fra stald og lager

Ifølge ansøgningsmaterialet medfører projektet, at ammoniaktabet fra stalde og gylletanke stiger fra 1.935 til 2.104 kg N/år – svarende til en meremission på 169 kg N/år.

Generel reduktion af ammoniakfordampning fra stald og lager

Ifølge ansøgningssystemet er det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra stald og lager overholdt.

Ammoniakpåvirkning af natur

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelser er den ammoniakfølsomme natur opdelt i tre kategorier:

Kategori 1: Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).

Kategori 2: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).

Kategori 3: Heder, moser og overdrev som ikke er omfattet af kategori 1 og 2, samt ammoniakfølsomme skove.

Der er via ansøgningssystemet foretaget beregninger af ammoniakdeposition til følgende naturarealer Punkternes beliggenhed fremgår af bilag 3.

Naturareal 1: §7 overdrev areal 350 m sydøst for ejendommen

Naturareal 2: §7 hede areal 620 m sydøst for ejendommen

Naturareal 3: §7 hede areal 900 m nord for ejendommen

Naturareal 4: §3 overdrev areal 80 m øst for ejendommen

Naturareal 5: §3 overdrev areal 810 m øst for ejendommen

Naturareal 6: §3 mose areal 700 m nordøst for ejendommen

Naturareal 7: §3 overdrev areal 250 m nordvest for ejendommen

Naturareal 8: §3 hede areal 500 m vest for ejendommen

Ejendommens mer- og totaldeposition af ammoniak til naturpunkterne fremgår af nedenstående skema.

Naturareal	Deposition naturarealer				
	Baggrundsbelastning Jammerbugt	Ejendommens bidrag (nudrift)	Ejendommens Merdeposition (ansøgt drift)	Ejendommens Totaldeposition (ansøgt drift)	Samlet deposition (ansøgt drift)
nr. jf. kortbilag	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år
1 (kategori 2)	15,654	0,2	0	0,2	15,854
2 (kategori 2)	15,654	0,1	0	0,1	15,754
3 (kategori 2)	15,586	0,1	0	0,1	15,689
4 (kategori 3)	15,654	2,3	0,7	3,0	18,654
5 (kategori 3)	15,654	0,1	0	0,1	15,754
6 (kategori 3)	15,586	0,1	0	0,1	15,686
7 (kategori 3)	15,049	0,7	0	0,7	15,749
8 (kategori 3)	15,532	0,2	0	0,2	15,732

Beregnet vha. ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk. Baggrundsbelastning for Jammerbugt Kommune; kilde: Atmosfærisk deposition 2011, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 30 (2012), Atmosfærisk deposition 2012, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 73 (2013), Atmosfærisk deposition 2013, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 119 (2015), Atmosfærisk deposition 2014, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 163 (2015). Baggrundsbelastningen er beregnet som gennemsnittet af årene 2011-14.

Kategori 1:

Nærmeste Natura 2000 arealer ligger ca. 2,3 km fra ejendommen. Det drejer sig om "Natura 2000 område nr. 21, Ejstrup Klit, Egvands Bakker og Lien med Underlien", der ligger ca. 2,3 km mod nord.

Kravet om maksimal totaldeposition på kategori 1 natur bestemmes ud fra kumulationsmodellen. Kravet om maksimalt totaldeposition er på 0,7 kg N/ha pr. år, 0,4 kg N/ha pr. år eller 0,2 kg N/ha pr. år.

Med henvisning til den store afstand er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbårne ammoniak-belastning i det nævnte Natura 2000-områder. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniak-belastning af terrestriske naturtyper i Natura 2000-området vil være marginal og en eventuel øget ammoniak-emission fra ejendommen som følge af projektet medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniak-deposition.

Vurdering

På baggrund heraf vurderer kommunen, at ændringen i ammoniak-emission fra ejendommen som følge af projektet ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer på nærliggende naturarealer eller forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for Natura 2000 områder.

Kategori 2:

I nærheden af ejendommen er der beregnet NH₃-deposition til 3 punkter med kategori 2 natur. Der er ingen merdeposition til disse punkter. Total-depositionen til punkterne ligger på 0,2 og 0,1 kg N/ha pr. år. Se ovenstående tabel.

Vurdering

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må der max være en totaldeposition på 1 kg N/ha pr. år på kategori 2 natur.

På baggrund heraf vurderer kommunen, at ændringen i ammoniak-emissionen fra ejendommen som følge af projektet ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer på nærliggende naturarealer eller forringe tilstanden af naturtyper og arter.

Kategori 3:

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere heder, overdrev og moser beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der beregnet NH₃-deposition til 5 punkter med ammoniakfølsomt beskyttet natur. Et punkt får en merdepositionen på 0,7 kg N/ha pr. år. Se ovenstående tabel.

Der er ingen potentiel ammoniakfølsomt skov i nærheden af ejendommen.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav når merdeposition på arealet er mindre end 1,0 kg N/ha per år, men kan dog efter konkret vurdering tillade mere end 1 kg N/ha per år.

Vurdering

Merdepositionen i naturpunkt 4 er under 1 kg N/ha pr. år. Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal der ikke stilles krav her.

Arealerne

Udbringningsarealer

Der er ikke registreret § 3 beskyttet natur på udbringningsarealerne.

Udbringningsarealerne ligger minimum 1,6 km fra Natura 2000 områder. Fortsat landbrugsmæssig drift vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger af arter eller naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlagene.

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor fredninger, og der er ikke konflikt med registrering af fredede fortidsminder eller beskyttede diger på arealerne.

Der er på mark 22 registreret et fredet fortidsminde, hvor der ifølge gældende lovgivning er forbud mod jordbehandling i en bræmme på 2 meter omkring fortidsmindet.

Forbudet mod jordbehandling er også gældende for fortidsminder i markskel eller marknære arealer. Der er registreret to gravhøje umiddelbar nord for mark 7-2 og 7-3.

På ejendommen er der registreret flere beskyttede diger, som ligger i markskel: vest for mark 31-0 og syd for mark 32-1.

Bilag IV arter, Fredet arter eller rødlistede arter

Dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV er i henhold til direktivet særligt beskyttet, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder (Natur 2000-område) eller udenfor.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted ved ejendommen eller på og omkring ejendommens udbringningsarealer.

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der ved ejendommen eller på og omkring ejendommens udbringningsarealer kan være:

- Odder
- Markfirben
- Spidssnudet frø
- Strandtudse
- Stor vandsalamander
- Damflagermus
- Vandflagermus
- Sydflagermus

Jammerbugt Kommune vurderer, at driften af markerne ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter, fordi der ikke ændres på vandhuller, vandløb, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder og krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Det vurderes derfor, at der ikke sker fysiske ændringer i forbindelse med arealanvendelse, der kan være til skade for bilag IV-arterne.

Jammerbugt Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på den nationale rødliste som sårbare eller truet på eller umiddelbart op til det ansøgte areal og husdyrbrugets udbringningsarealer.

Markoplysninger

Ejendommens samlede udspretningsareal udgør 132,15 ha, og hele arealet kan betegnes som udbringningsareal. Der er indgået aftale om modtagelse af husdyrgødning til minkproduktionen på Stagstedvej 38.

Ejendommens udspretningsarealer ses af bilag 4.

For størstedelen af arealernes vedkommende er de beliggende omkring ejendommen. Men enkelte arealer ligger et stykke væk, tæt ved Brovst. I henhold til begrebet "godt landmandskab" bør der tages et særligt hensyn ved driften af disse arealer.

Endvidere er det fastsat i vilkår, at hvis der sker ændring i udbringningsarealerne skal dette forinden vurderes/godkendes af Jammerbugt Kommune, idet det kan medføre, at der skal udarbejdes et tillæg til miljøgodkendelsen eller evt. en § 16 godkendelse til arealerne.

Der indgår følgende forpagtninger i ansøgningen:

Navn	Adresse	Areal
Leif Stagsted	Stagstedvej 38, 9460 Brovst	1,41
Rigmor K. Hansen	Stagstedvej 33, 9460 Brovst	14,65
Jan Kornum	Hjordtalvej 74, 9690 Fjerritslev	12,97
Charlotte Bækø-Stagsted	Skunshavevej 10, 9460 Brovst	5,06

Gødningsregnskab

Ved det ansøgte projekt vil følgende mængde af næringsstoffer blive spredt på udbringningsarealerne:

	kg N	kg P	Antal DE	Harmonital DE/ha	Reelt dyretryk DE/ha
Nudrift	17.574	3.767	141,35	----	----
Ansøgt	22.170	4.335	182,21	1,52	1,38

Det samlede udbringningsareal er 132,15 ha. Der er i ansøgningen angivet, at der benyttes referencesædskiftet S4 på hele arealet.

Nitrat (overfladevand)

Arealvurderingen i forhold til nitratudvaskningen til overfladevand fremgår af bilag 7.

Nitrat (grundvand)

Arealvurderingen i forhold til nitratudvaskningen til grundvand fremgår af bilag 8.

Fosfor

Arealvurderingen i forhold til fosforudvaskningen til overfladevand fremgår af bilag 7.

Vandløb

Udbringningsarealerne ligger op til følgende målsatte vandløb:

- Telling Å på en strækning af 3.310 meter. Målsætningen for vandløbet er B1 gyde- og yngleopvækstvand for laks.

Søer

Udbringningsarealerne ligger ikke op til beskyttede søer.

Vurdering vandløb og søer

Jammerbugt Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af vandløb og søer, så længe de generelle regler overholdes.

Ammoniak fra udbringning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde er i udpræget grad et lokalt fænomen, og den reelle påvirkning vil afhænge af praksis i det enkelte år. To forhold gør sig især gældende og kan være relevante at medtage i den konkrete vurdering:

1. Afstand mellem udbringningsarealet og naturområdet
2. Husdyrgødningstype og udbringningsteknologi

Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre med de nuværende krav. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab. Ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Kvæggylle, som typisk har højere tørstofindhold, kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter. Hvis gyllen nedbringes hurtigt, nedfældes eller der anvendes forsuret gylle er påvirkningen selv tæt på naturområder langt under 1 kg N/ha.

Hvis de nærliggende naturarealer ikke ligger indenfor et Natura 2000 område, eller indeholder yngle- rasteområder for bilag IV arter, vil det således i de fleste tilfælde ikke være nødvendigt at stille skærpede krav.

Ansøger har redegjort for:

Udbringning af husdyrgødning

Al gylle og dybstrøelse udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til NaturErhvervs normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning i sort jord og græs. Der udarbejdes mark- og gødningsplan. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

BAT vedr. udbringning af husdyrgødning

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen, således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

For så vidt angår BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering er BAT.

Vurdering

Jammerbugt kommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig ammoniak påvirkning af naturarealer fra husdyrgødning udbragt på udbringningsarealerne, da der ikke findes ammoniakfølsomt natur kategori 1 under 100 m fra udbringningsarealerne og udbringningen af husdyrgødning overholder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gener fra udbringning

Gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og det forventes ikke at give væsentlige gener. Ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug i området.

Egenkontrol

- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer efter behov.
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge mindst 4 gange om året og ellers efter behov.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der føres medicinjournal.
- Der udarbejdes mark- og gødningsplan hvert år.
- Gyllebeholderen bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.

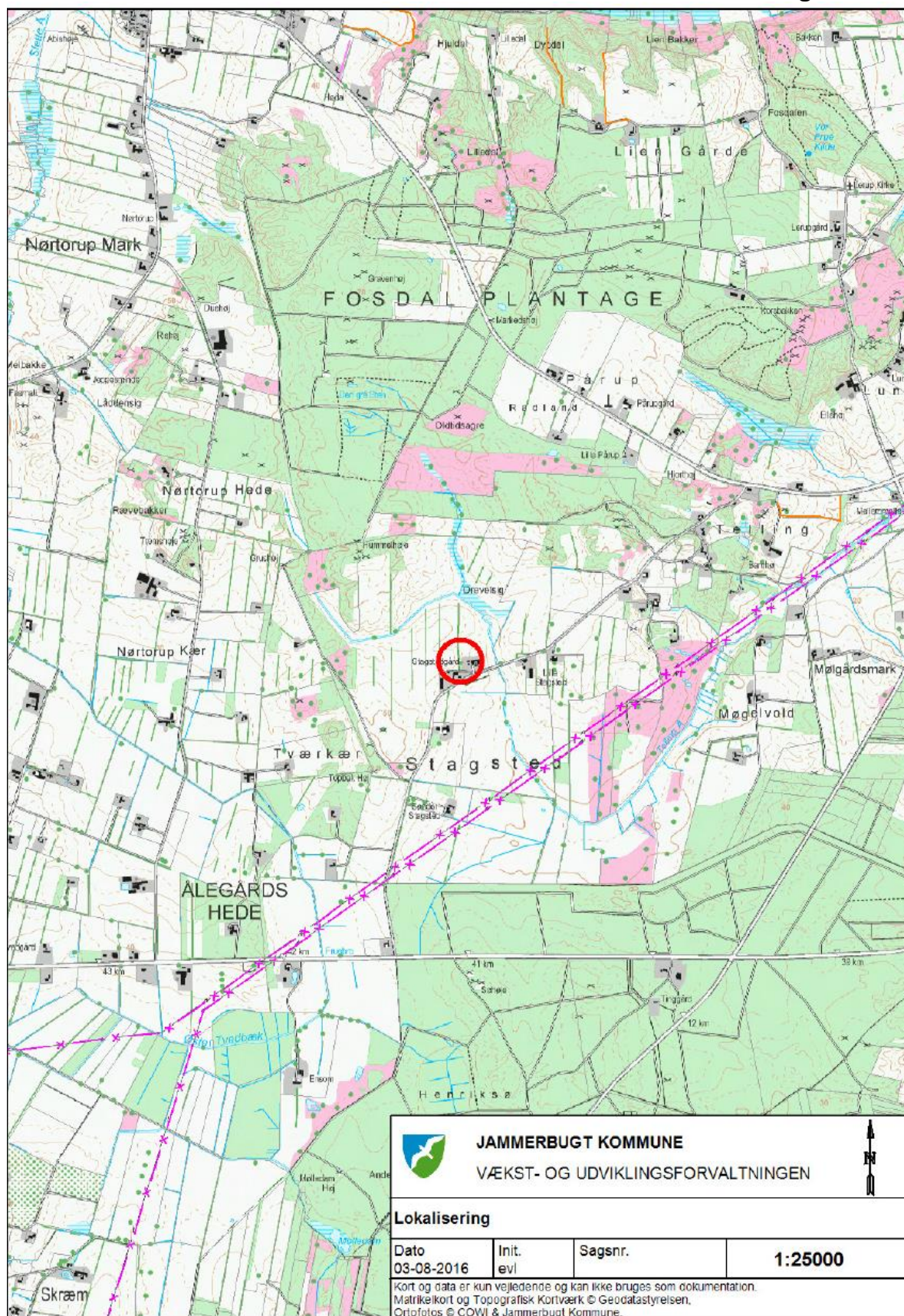
Alternativer og 0-alternativet

Alternativet til opdelingen af minkfarmen vil være, at det I/S, der ønskes nedlagt, skulle forsætte. Dette er ikke et ønske blandt parterne, og derfor er denne ansøgning indsendt. Samtidigt er det så søgt om, at udvide ammekvæg besætningen således, at det bliver muligt at foretage yderligere naturpleje.

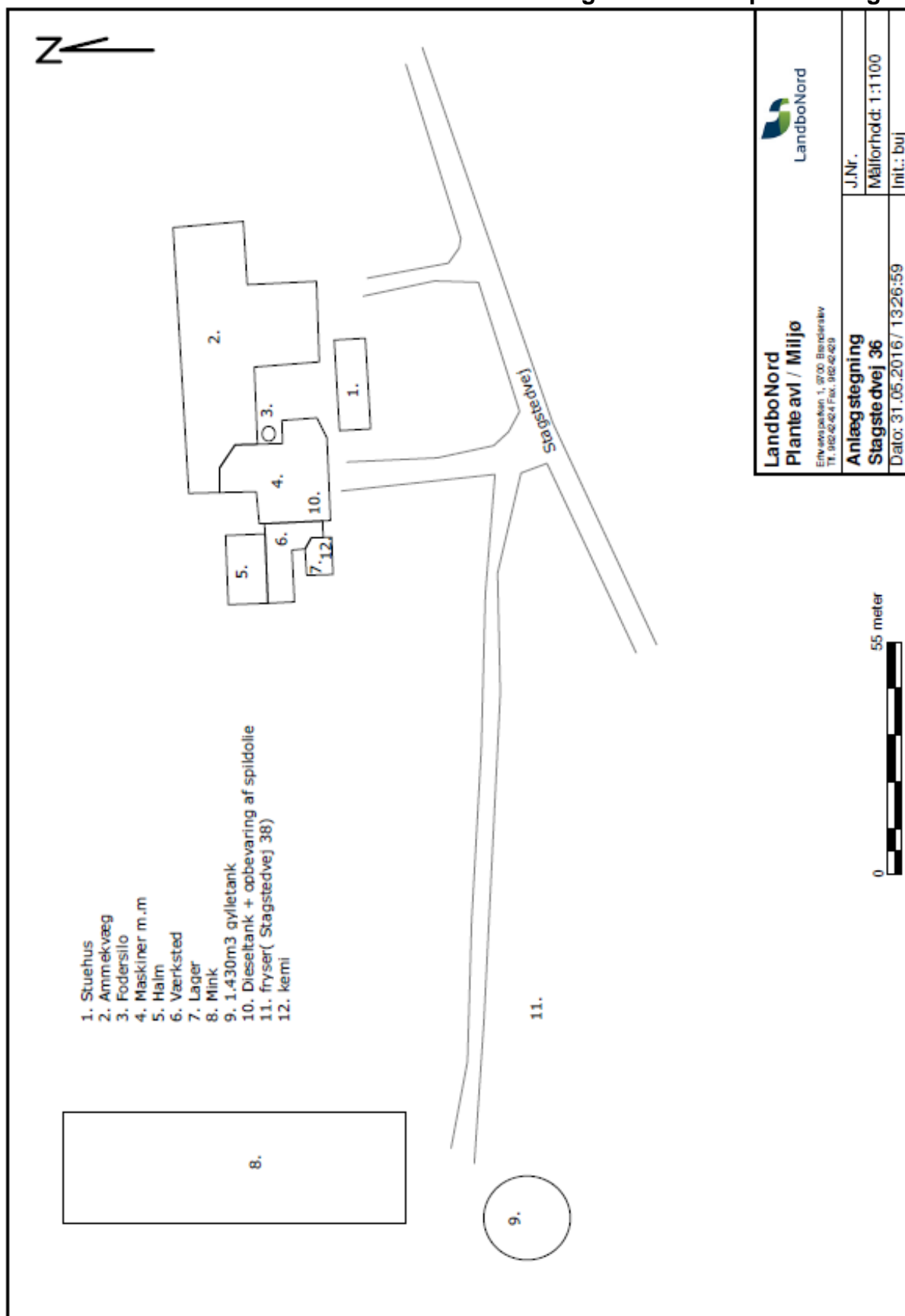
Med udvidelsen opnås en harmonisk bedrift. 0-alternativet vil medføre, at ejendommens produktion stagnerer, og at der ikke kommer flere naturafgræssere i området.

Med udvidelsen lever produktionen op til de skærpede krav til BAT og 30% ammoniakreduktion. Der gøres således flere tiltag for at begrænse belastningen fra Stagstedgård. Samtidigt lever Stagstedgård op til de skærpede krav til udbringning af husdyrgødning, herunder krav til grundvandsområder, fosfor -og nitratklasser. Disse miljøforbedringer vil udeblive, hvis ikke udvidelsen gennemføres.

Bilag 1: Lokalisering

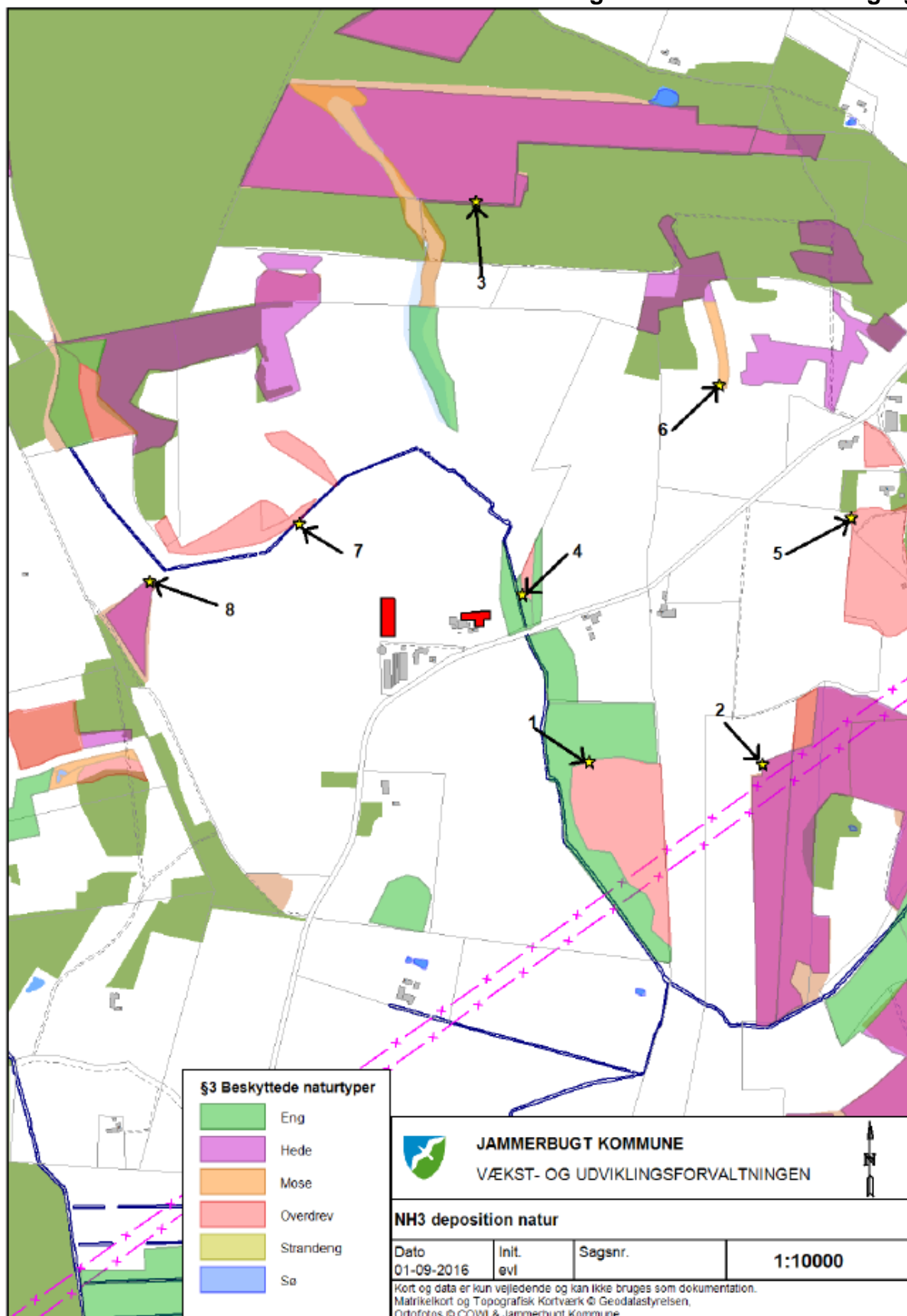

Bilag 2: Situationsplan/Anlægstegning

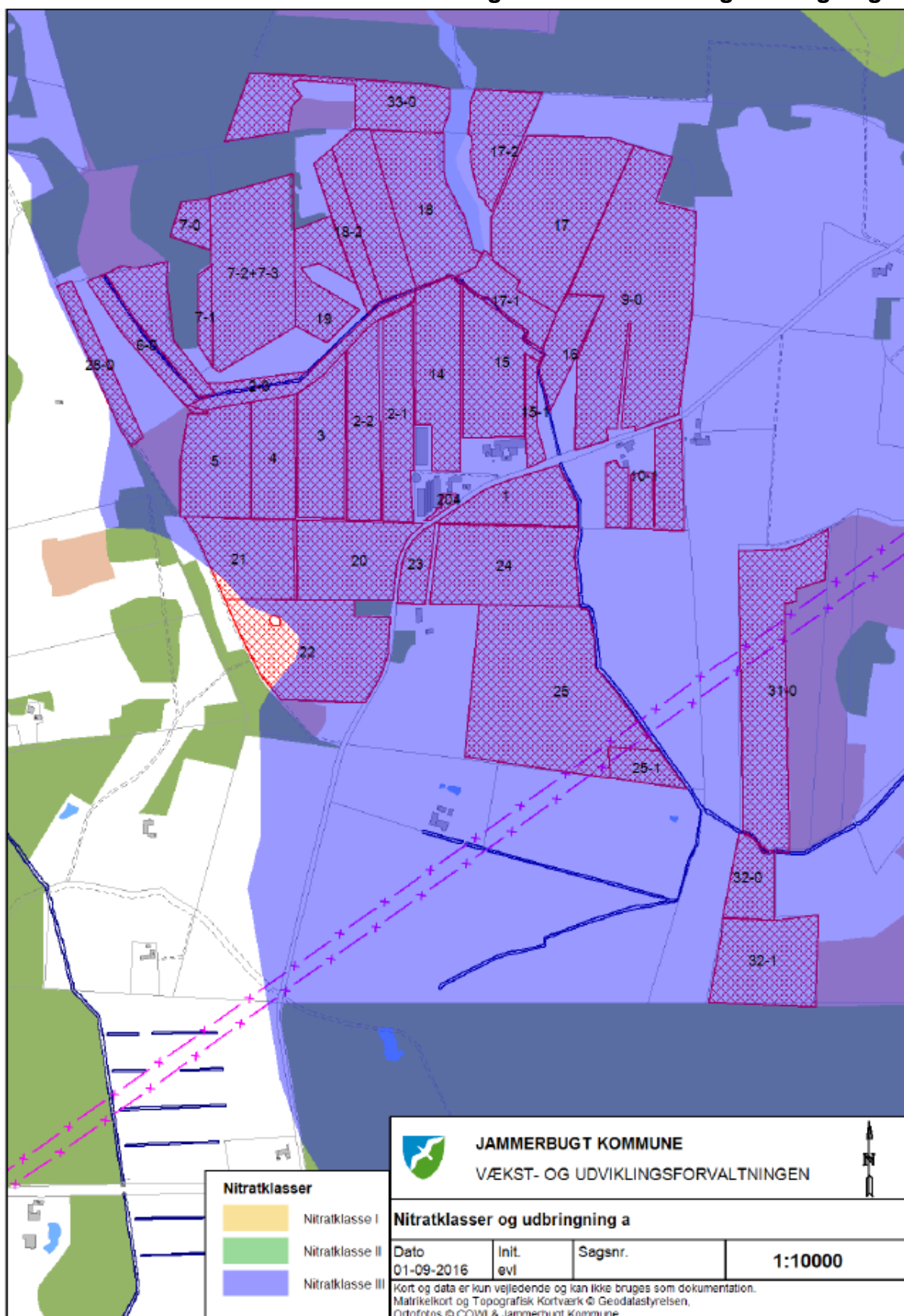

	
LandboNord Planteavl / Miljø <small>Efterskolen 1, 8700 Brederslev Tlf. 982424 Fax. 982423</small>	J.Nr. Målførhold: 1:100 Init.: buj
Anlægstegning Stagstedvej 36 Dato: 31.05.2016 / 1328:59	

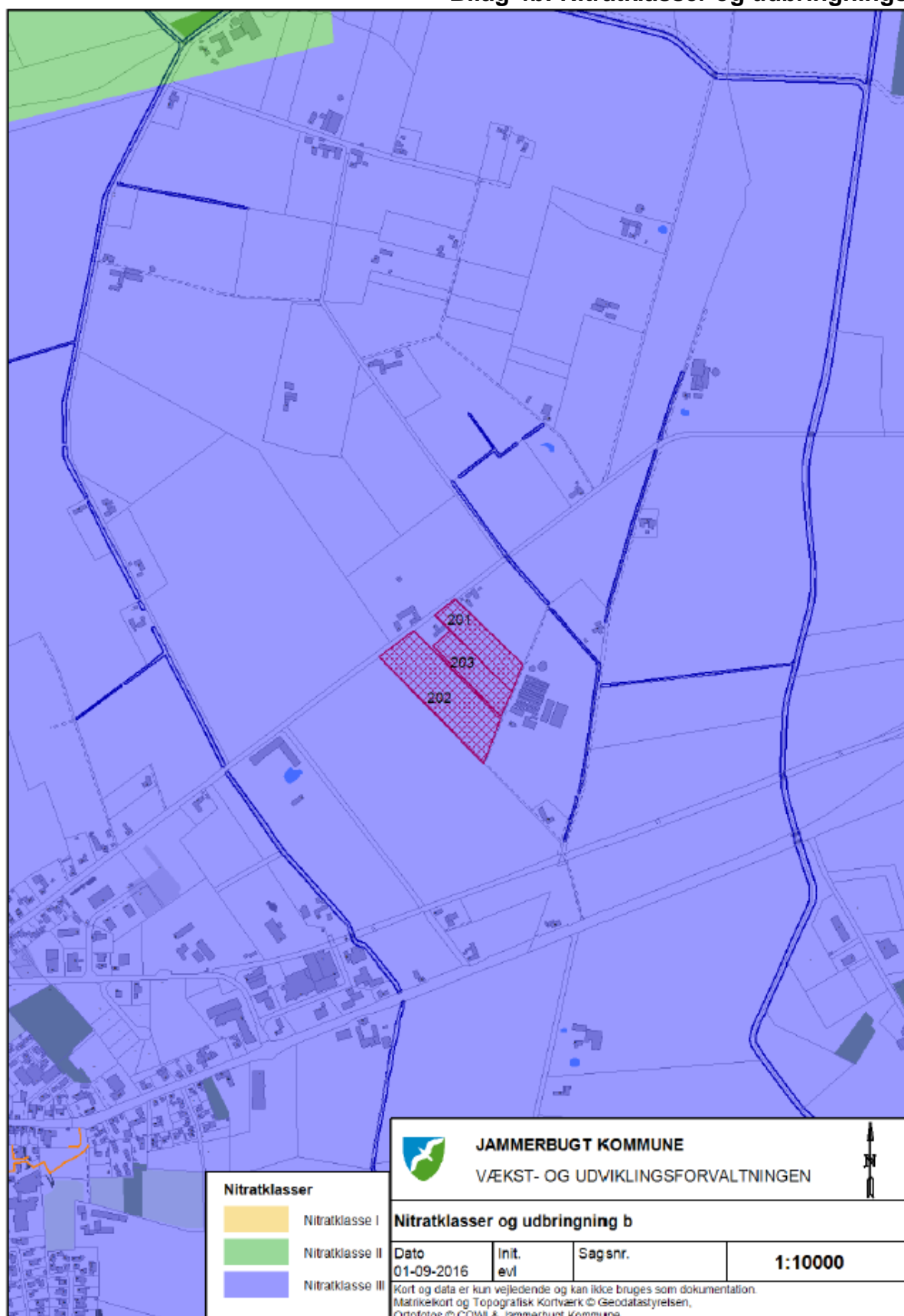
Bilag 3: Ammoniak fra anlæg og natur

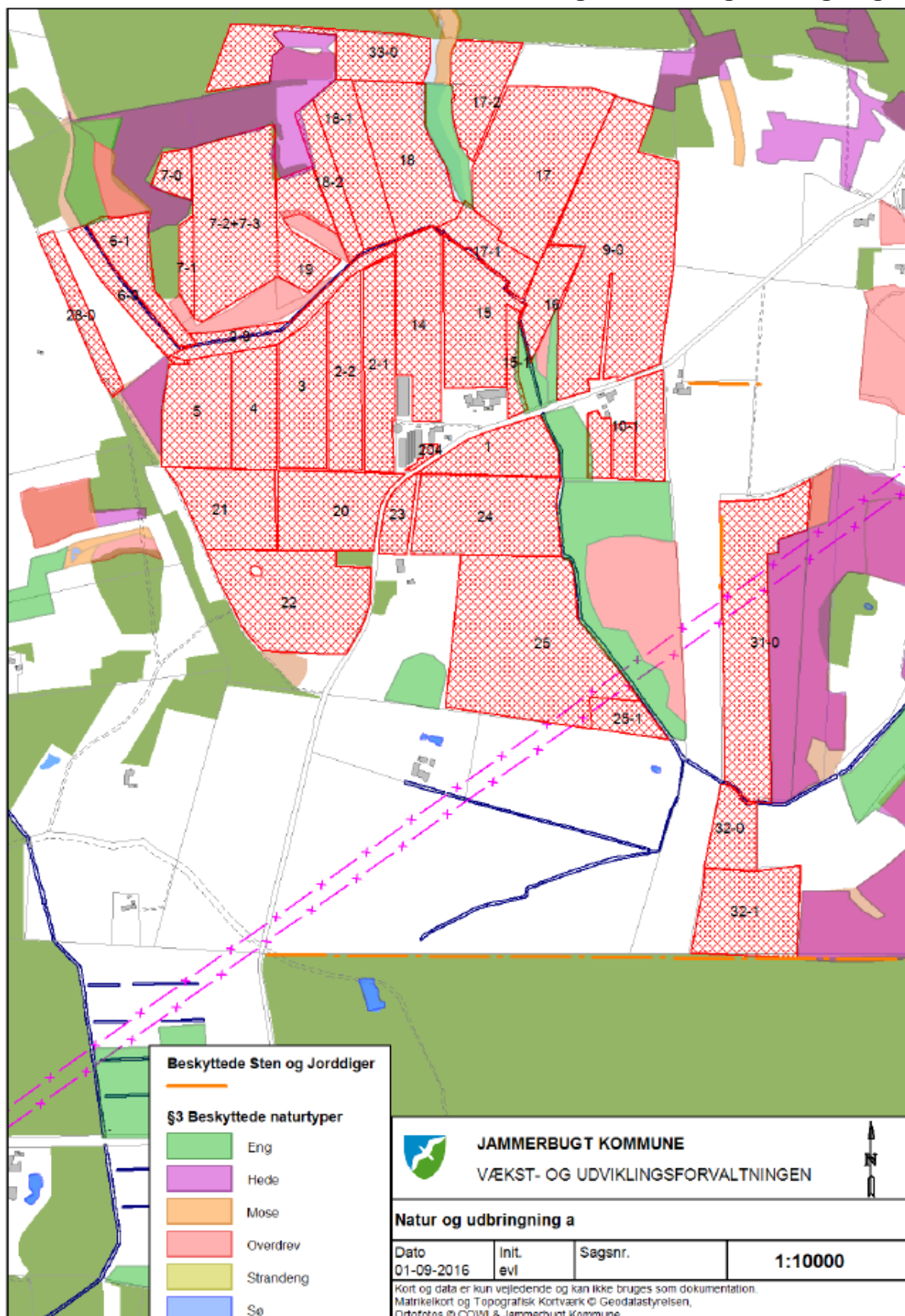
Bilag 4a: Nitratklasser og udbringningsarealer

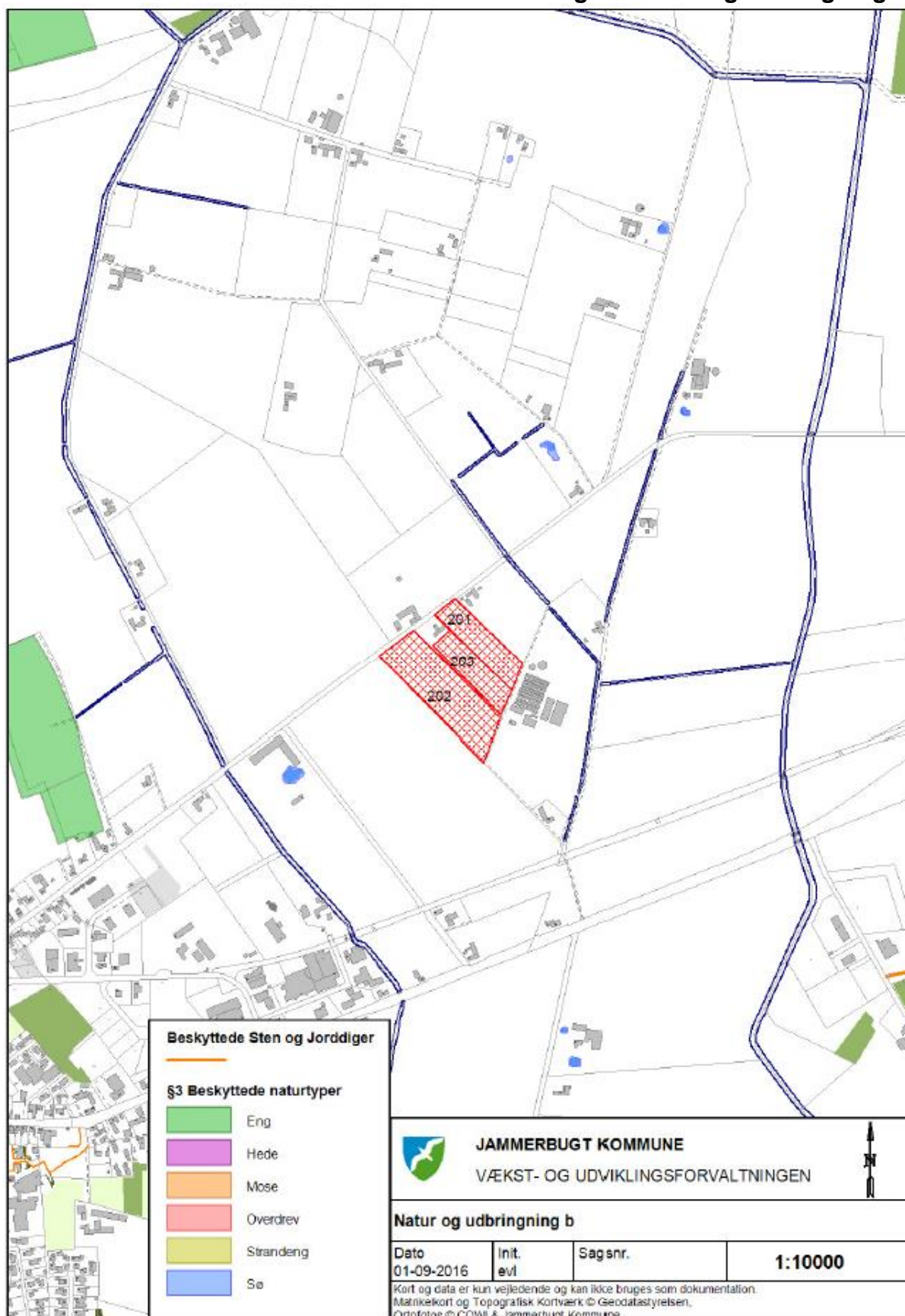
Bilag 4b: Nitratklasser og udbringningsarealer

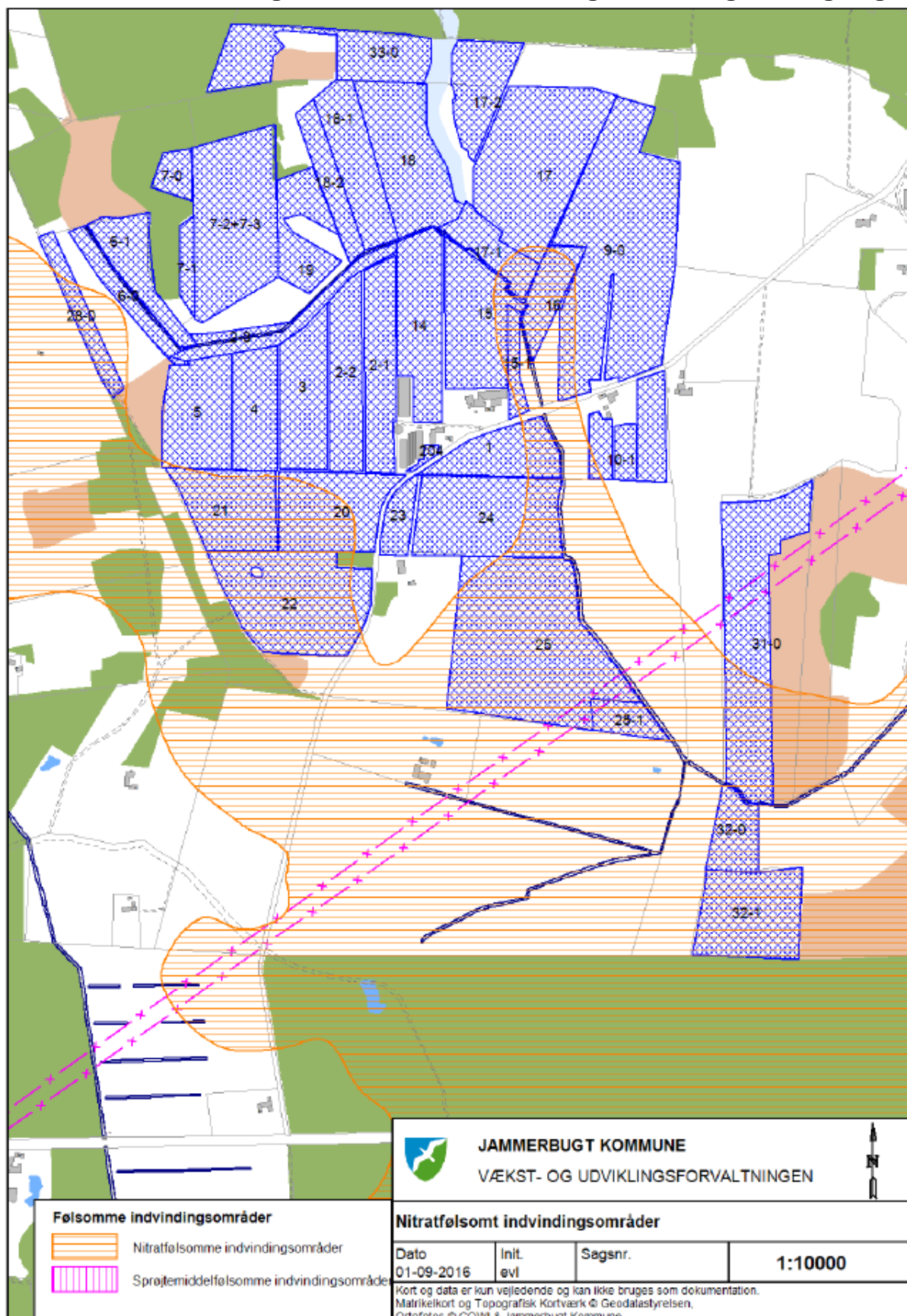
Bilag 5a: Natur og udbringningsarealer

Bilag 5b: Natur og udbringningsarealer

Bilag 6: Nitratfølsomt indvindingsområde og udbringingsarealer

Bilag 7: Habitatvurdering nitrat- og fosforudvaskning til overfladevand

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævns praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og godtningsregnskabs-data. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrugs areal, antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

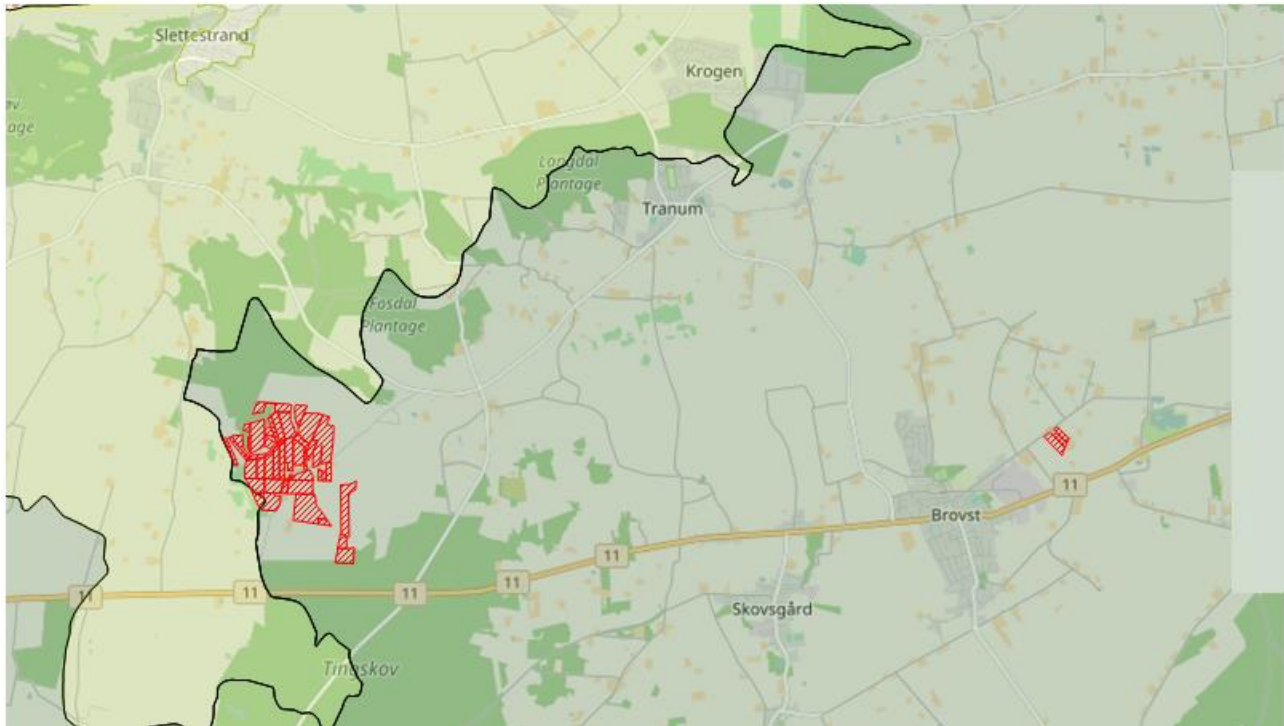
Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 132,2 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 60 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, $DE(\max)$ er beregnet til 66,8 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 60 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 130,47 ha udbringingsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 14,8 kgP/ha/år.

Legende:	
	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplads grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Skagens Gren og Skagerrak

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 1: Skagens Gren og Skagerrak er blandt andet habitatnaturtypen: Sandbanke (1110). For denne habitattype fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypens sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattype ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Skagens Gren og Skagerrak:

- Nordlige Kattegat
- Skagerak/Vesterhav (Hirtshals)

Habitatområde Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 15: Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsoer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattype fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattype ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal:

- Halkær Bredning
- Nibe-Gjøl Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Ulvedybet og Nibe Bredning

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 1: Ulvedybet og Nibe bredning er: skestork, knop-, sang- og pibesvane, kortnæbbet- og grågåås, lysbuget knortegåås, pibe-, krik-, taffel-, og hvinand, toppet skallesluger, blå kærhøg, hedeheg, klyde, hjejle, almindelig ryle, brushane, fjord-, split-, dværg- og havterne. Området består mod nord af vidtstrakte, lavvandede fjordområder i Limfjorden. Det store marine område, strandenge og småøer udgør tilsammen et vigtigt levested for hovedparten af udpegningsgrundlagets yngle- og rastefugle. De lavvandede marine områder i Nibe Bredning er af stor betydning for flere af andefuglene på udpegningsgrundlaget. Strandengene udgør vigtige ynglehabitater for vadefugle ligesom de uforstyrrede holme, der ligeledes udgør vigtige ynglelokaliteter for skestorken, de fire arter af terner og klyde. Ulvedybet er en vigtig fuglelokalitet og en af landets største brakvandssøer. Områdets lavvandede fjordområder giver gode fourageringsbetingelser for arterne på udpegningsgrundlaget fx for skestorken. Næringsstofbelastningen fra de omkringliggende landbrugsarealer udgør en trussel for store dele af de marine naturtyper i Limfjorden. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne på udpegningsgrundlaget, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte arter ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Ulvedybet og Nibe Bredning:

- Halkær Bredning
- Nibe-Gjøl Bredning

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel):	60 kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlbrug:	- 60 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 0 kg N/ha

Vurdering af kumulativ påvirkning

Kravet om at det konkrete projekt ikke må påvirke et kystopland yderligere, hvor den samlede kvælstofbelastning er stigende, skal opfyldes på bedriftsniveau. Derfor kan der beregnes en maksimal tilladt udvaskning pr. ha for bedriften, som et vægtet gennemsnit af den maksimalt tilladte udvaskning i oplande med stigende husdyrtryk og den maksimalt tilladte udvaskning for de øvrige harmoniarealer. For arealer, hvor der ikke er en kumulativ effekt, må udvaskningen beregnet for de pågældende arealer maksimalt svare til udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DE_{max}). For de arealer, der ligger i et opland, hvor en øget belastning giver en kumulativ effekt, må udvaskningen maksimalt svare til den laveste værdi af udvaskningen fra et planteavlbrug og udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DE_{max}) for de pågældende arealer. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Beregning:

$$\text{(Harmoniareal(kystopland med kumulativ effekt) * Udvasning(DE}_{\text{Max1}}) + \text{Harmoniareal(øvrigt) * Udvasning(DE}_{\text{Max2}}) / \text{Harmoniareal(samlet)}$$

1. Her bruges den mindste værdi af: "Udvasning som planteavlbrug på udvalgte arealer" eller "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".
2. Her bruges værdien af: "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Skagerak/Vesterhav (Hirtshals)	Nibe-Gjøl Bredning
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	1,69 ha	130,47 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	61557 ha	88484 ha
Øvrigt areal i opland:	44014 ha	35833 ha
Samlet areal i opland:	105571 ha	124317 ha

	Skagerak/Vesterhav (Hirtshals)	Nibe-Gjøl Bredning
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Ja	Ja
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Ja	Ja
DEmax Øvrige:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
DEmax Planteavl:	60 kgN/ha	60 kgN/ha
DEmax Stigende husdyrtryk:	66,8 kgN/ha	66,8 kgN/ha
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	54 %	42 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	1662979 kgN	3198716 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	202466 kgN	207831 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	1865445 kgN	3406547 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	88 %	24,6 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	60 kgN/ha	60 kgN/ha
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	60 kgN/ha	60 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Skagerak/Vesterhav (Hirtshals)	Nibe-Gjøl Bredning
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	-	17697 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	-	2867 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	-	11470 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	-	32033 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	14,8 kgP/ha	14,8 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	-	5,92 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	-	7,72 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	0,1 kgP	7,72 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	-	0,02 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	-	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

En øget påvirkning i kystoplandet vil medføre en kumulativ effekt ved øget påvirkning fra det ansøgte projekt. Udvaskningen for de arealer som ligger i oplandet skal derfor være mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug. Udvaskningskravet skal opfyldes på bedriftsniveau. Kravet beregnes derfor som et vægtet gennemsnit for arealer i og udenfor oplande, hvor der er en kumulativ effekt. Det samlede harmoniareal i oplande med kumulativ effekt er 132,16 ha.

Kravet til den arealvægtede udvaskning for bedriften er beregnet til 60 kg N pr. ha. Kravet til den gennemsnitlige udvaskning er beregnet samlet for alle kyst- og søoplande, hvor der er krav om en udvaskning svarende til planteavl. Af ansøgningssystemet fremgår at den faktiske udvaskning ved den ansøgte drift er på 60 kg N pr. ha.

Afskæringskriterie 1 er overholdt da den faktiske udvaskning fra det ansøgte projekt er mindre end eller lig med det beregnede krav til den arealvægtede udvaskningen for bedriften.

I de aktuelle kystoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Mark 18-2, 18-1, 19, 2-3, 6-1 og 9-0 ligger nærmere end 20 meter fra vandløb/sø og terrænhældningen er over 6 grader. Arealerne må som udgangspunkt ikke anvendes som harmoniareal. Dog kan flydende husdyrgødning udbringes, hvis det nedfældes parallelt med vandløbet/søbredden.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplandene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søopland, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierede og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

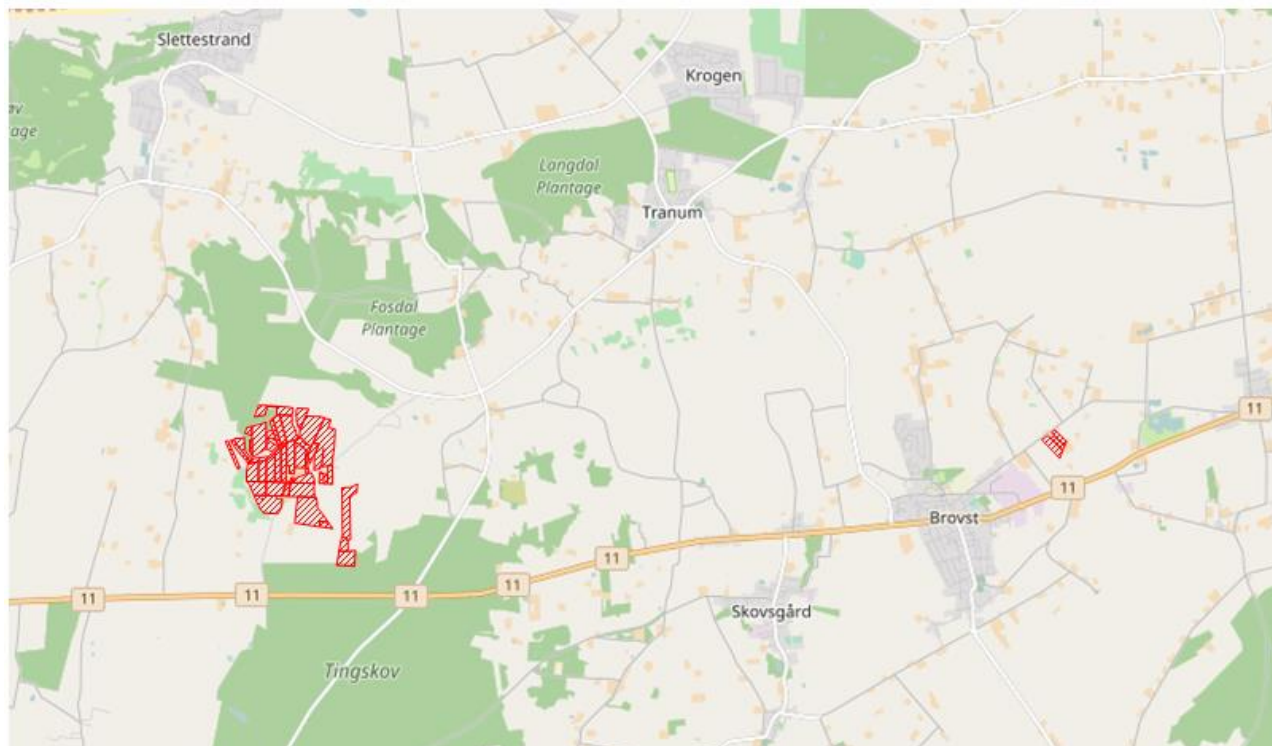
Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 132,2 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 0 ha i søoplande i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 60 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 66,8 kg N/ha. Fosforoverskuddet er 14,8 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 60 kg N/ha.

Legende:

	Oplande til søer.
	Søer.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Konklusion

I den konkrete ansøgning er der ingen udbringningsarealer beliggende indenfor søoplande til Natura2000 søområder, af søtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

Projektet kan derfor ikke påvirke disse søtyper og projektet kan godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 8: Arealvurdering nitratudvaskning til grundvand

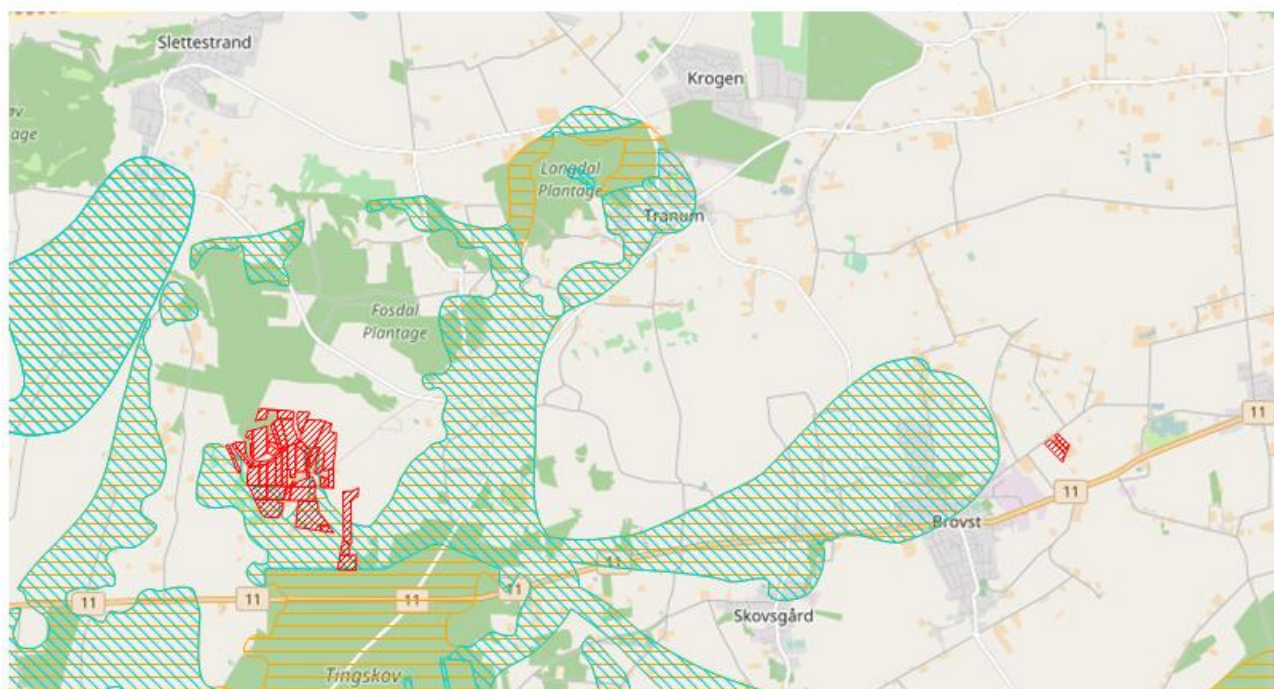
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 132,2 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 38 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 37,8 ha zoneret.

Legende:	
	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Harmoniarealer i ansøgningen

Arealer i NFI:

Mark nr.	Mark areal	Areal i NFI
17	7,35 ha.	0,13 ha.
16	1,56 ha.	1,38 ha.
15-1	0,68 ha.	0,58 ha.
15	3,85 ha.	0,54 ha.
25	10,74 ha.	10,44 ha.
25-1	0,98 ha.	0,98 ha.
20	3,87 ha.	2,19 ha.
21	3,32 ha.	3,11 ha.
22	6,16 ha.	5,69 ha.
24	5,31 ha.	1,42 ha.
5	3,49 ha.	0,04 ha.
1	2,42 ha.	0,8 ha.
17-1	1,58 ha.	0,51 ha.
9-0	11,98 ha.	0,79 ha.
31-0	7,34 ha.	2,69 ha.
32-0	1,59 ha.	1,59 ha.
32-1	4,04 ha.	4,04 ha.
10-1	2,67 ha.	0,1 ha.
28-0	1,33 ha.	0,97 ha.

I den følgende tabel er de harmoniarealer i ansøgningen listet, hvis placering i forhold til status på den statslige kortlægning/indsatsplanlægning afgør, hvilke krav der stilles til udvaskning.

Mark nr.	Mark areal	NFI Areal indsatsområde (ha)	Ansøgt udv. (mg/l)	Planteavl udv. (mg/l)
17	7,35	0,13	73	73
16	1,56	1,38	73	73
15-1	0,68	0,58	73	73
15	3,85	0,54	73	73
25	10,74	10,44	73	73
25-1	0,98	0,98	73	73
20	3,87	2,19	73	73
21	3,32	3,11	73	73
22	6,16	5,69	73	73
24	5,31	1,42	73	73
5	3,49	0,04	73	73
1	2,42	0,8	73	73
17-1	1,58	0,51	73	73
9-0	11,98	0,79	73	73
31-0	7,34	2,69	73	73
32-0	1,59	1,59	73	73
32-1	4,04	3,87	73	73
10-1	2,67	0,1	71	72
28-0	1,33	0,97	71	72
SUM:	80,3	37,8	-	-

Vurdering

Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra det ansøgte projekt overstiger 50 mg nitrat/l, men giver ikke anledning til en stigning i forhold til det nuværende udvaskningsniveau. Udvasningen overstiger ikke niveauet fra et standardplanteavlbrug i området.

Konklusion

Der er arealer hvor der er foretaget zoner. Udvasningen for disse arealer er mindre end eller lig udvasningen fra et tilsvarende planteavlbrug, og nitratudvasningen fra harmoniarealerne i NFI er ikke stigende. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes.

Der er ikke indtegnet arealer i andre kommuner.

Der er ikke indtegnet aftale-arealer i ansøgningen.